REZOLIUCIJA [1]

dėl sunkumų siekiant užtikrinti demokratiją ateityje, įskaitant laisvos ir nepriklausomos žiniasklaidos Rytų partnerystės ir ES valstybėse klausimą

(2012/C 153/03)

EURONEST PARLAMENTINĖ ASAMBLĖJA,

— atsižvelgdama į 2007 m. gruodžio 12 d. Strasbūre paskelbtą Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją,

— atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį,

— atsižvelgdama į Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją,

— atsižvelgdama į 2011 m. gegužės 3 d. EURONEST parlamentinės asamblėjos steigiamąjį aktą,

— atsižvelgdama į 2009 m. gegužės 7 d. Prahoje ir 2011 m. rugsėjo 29-30 d. Varšuvoje įvykusių Rytų partnerystės aukščiausiojo lygio susitikimų išvadas,

— atsižvelgdama į 2009 m. spalio 22 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl demokratijos stiprinimo ES išorės santykiuose,

— atsižvelgdama į 2009 m. gegužės 25 d. Europos spaudos laisvės chartiją,

— atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas dėl Europos kaimynystės politikos peržiūros rytų aspekto, taip pat dėl Armėnijos Respublikos, Azerbaidžano Respublikos, Baltarusijos Respublikos, Gruzijos, Moldovos Respublikos ir Ukrainos,

— atsižvelgdama į 2011 m. gegužės 25 d. bendrą Europos Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos komunikatą „Naujas požiūris į kintančią kaimynystę“,

— atsižvelgdama į 2010 ir 2011 m. Europos Tarybos Venecijos komisijos priimtas nuomones, susijusias su konstituciniais klausimais, rinkimų kodeksu, sąžinės ir religijos laisvėmis, politinėmis partijomis, žmogaus teisių standartais, nevyriausybinėmis organizacijomis, piliečių politinėmis sąjungomis, įstatymu dėl susirinkimų ir manifestacijų bei Rytų partnerystės valstybių teisėjų nepriklausomumu,

— atsižvelgdama į Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) atstovo žiniasklaidos laisvei įprastines ataskaitas ESBO Nuolatinei tarybai,

— atsižvelgdama į Europos Tarybos Ministrų komiteto deklaraciją dėl priemonių, kurios skatintų laikytis Europos žmogaus teisių konvencijos 10 straipsnio (priimtą 2010 m. sausio 13 d.),

— atsižvelgdama į savo Darbo tvarkos taisykles,

A. kadangi demokratija yra visuotinė vertybė ir tokia valdymo forma, kuriai esant piliečiai turi vienodas teises dalyvauti politiniame gyvenime ir vienodas galimybes naudotis teisėkūros procedūromis;

B. kadangi 2011 m. rugsėjo 29-30 d. Varšuvoje įvykusio Rytų partnerystės aukščiausiojo lygio susitikimo bendroje deklaracijoje teigiama, kad Rytų partnerystė grindžiama laisvės, demokratijos, pagarbos žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms ir teisinės valstybės vertybių ir principų bendrumu ir kad visos Rytų partnerytės ryšiais susijusios šalys pasirengusios puoselėti šias vertybes atitinkamomis tarptautinėmis priemonėmis;

[1] Priimta 2012 m. balandžio 3 d. Baku (Azerbaidžanas).

C. kadangi Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje demokratija nurodyta kaip viena pagrindinių Sąjungos vertybių, kurią puoselėja visos ES valstybės narės; kadangi visų šių valstybių narių valdymo forma ta pati – atstovaujamoji demokratija;

D. kadangi Europos Sąjungos sutarties 49 straipsnyje nurodyta, kad kiekviena Europos valstybė, gerbianti ES demokratines vertybes ir įsipareigojusi jas remti, turi teisę prašyti tapti Sąjungos nare;

E. kadangi demokratinės sistemos gali skirtis savo forma ir modeliu dėl skirtingos istorijos, kultūros ir aplinkybių, tačiau žmonių suverenumas, lygybė ir laisvė, valdžios galių atskyrimas ir teisėjų nepriklausomumas bei skaidrumas ir atskaitomybė sprendžiant viešuosius klausimus visuotinai priskiriami prie pagrindinių demokratijos bruožų; kadangi pagarba žmogaus teisėms ir teisinė valstybė itin svarbios kuriant demokratines sistemas, kurios suteikia galimybę piliečiams apsaugoti savo teises ir naudotis pagrindinėmis laisvėmis;

F. kadangi demokratija užtikrina lygybę prieš įstatymą ir kad nebūtų jokios diskriminacijos; kadangi pagal demokratijos principus reikalaujama, kad vyrai ir moterys turėtų vienodas sąlygas dalyvauti politiniame gyvenime ir kad visi piliečiai, įskaitant prie mažumų ar pažeidžiamų grupių priskiriamus piliečius, turėtų vienodas teises;

G. kadangi dėl politikų atskaitomybės ir gebėjimo siekti kompromisų stokos, ilgalaikio nestabilumo bei menko ekonomikos augimo ir plėtros gali įsivyrauti visuotinis nusivylimas ir sustiprėti demokratijos vertybes neigiamai veikiančio populizmo poveikis;

H. kadangi atstovaujamoji demokratija grindžiama renkamų asmenų atstovavimo žmonių valiai principu ir vadovaujantis jos principais būtina nuolat rengti konkurencingus, laisvus ir sąžiningus rinkimus; kadangi renkant atstovaujamųjų institucijų narius, būtinas aktyvus ir gausus rinkėjų dalyvavimas;

I. kadangi savarankiškos, skirtingus įgaliojimus turinčios įstatymų leidžiamosios, vykdomosios ir teisminės institucijos yra demokratinių sistemų ir valdymo pagrindas; kadangi, vadovaujantis demokratijos principais, tarptautinio, nacionalinio ar subnacionalinio lygmens vyriausybės ir parlamentai atsakingi už vykdomą viešąją politiką ir valdymą ir užtikrina savo sprendimų aiškumą piliečiams;

J. kadangi stiprios parlamentinės institucijos yra visų demokratinių valdymo sistemų pagrindas; kadangi Europos Parlamentas Rytų Europos šalių partnerių parlamentams teikdamas jų palankiai vertinamą pagalbą padeda stiprinti šių institucijų gebėjimus;

K. kadangi demokratinėje valstybėje piliečiams galinčių atstovauti politinių partijų įvairovė užtikrina įvairias politikos krypčių, politinių idėjų ir programų bei kandidatų eiti pareigas vykdomosios ir įstatymų leidžiamosios valdžios institucijose pasirinkimo galimybes; kadangi politinės partijos siūlo ir suteikia piliečiams galimybę atvirai ir skaidriai aptarti visuomenės siekius ir reikalavimus bei paversti juos politiniais pasiūlymais ir alternatyvomis;

L. kadangi nuomonės ir saviraiškos laisvė, susirinkimų laisvė, teisė steigti nepriklausomas politines partijas, nevyriausybines organizacijas ir asociacijas yra esminiai demokratijos aspektai; kadangi būtina užtikrinti, kad piliečiams būtų leidžiama naudotis savo teisėmis šiose srityse ir dėl to jiems neiškiltų teismo proceso ar įkalinimo grėsmė;

M. kadangi žiniasklaidos bei spaudos laisvė ir pliuralizmas itin svarbūs, kad piliečiai galėtų susiformuoti savo nuomonę ir priimti sprendimus, naudodamiesi įvairiais informacijos šaltiniais; kadangi demokratinėje politinėje aplinkoje būtina užtikrinti galimybę piliečiams laisvai ir įvairiais ryšių kanalais – nuo spaudos iki elektroninių priemonių, įskaitant internetą ir socialinę žiniasklaidą, - gauti necenzūruojamos informacijos bei užtikrinti patikimas ir saugias sąlygas užsiimti tiriamąja žurnalistika;

N. kadangi visoms valstybėms nuolat kyla sunkumų siekiant sukurti arba pakoreguoti žiniasklaidą reglamentuojančių teisės aktų sistemas taip, kad jos užkirstų kelią monopolių formavimuisi ir skatintų žiniasklaidos pliuralizmą; kadangi į tokias sistemas turėtų būti įtraukti atitinkami internetui, elektroninėms ryšių technologijoms ir socialiniams tinklams taikytini teisės aktai, kurie suteiktų naujų galimybių gilinti piliečių politines žinias ir skatinti jų dalyvavimą politiniame gyvenime bei domėjimąsi dalyvavimu pilietinės visuomenės gyvenime;

O. kadangi demokratinėje sistemoje pilietinės visuomenės organizacijos, kurios skiriasi nuo valstybinių institucijų ir su jomis nėra susijusios, atlieka svarbų vaidmenį; kadangi informuodamos piliečius, skatindamos juos dalyvauti politinėse diskusijose ir laikydamos vyriausybes atsakingomis už viešąją politiką, jos padeda visuomenėje kurti demokratinę kultūrą;

P. kadangi plėtojant demokratiją iškyla daug sunkumų, susijusių su piliečių dalyvavimu politiniame gyvenime ir diskusijose, politiką formuojančių institucijų, įskaitant parlamentus, noru plėtoti dialogą su visuomene bei žiniasklaidos laisve ir jos nepriklausomumu nuo politinę ir ekonominę įtaką turinčių subjektų;

Q. kadangi dėl korupcijos mažėja pasitikėjimas demokratinėmis institucijomis ir silpnėja politinių lyderių atskaitingumas, mažėja pasitikėjimo jais pagrįstumas ir jų patikimumas; kadangi panaikinti korupciją nelengva ir tai yra būtina visų visuomenių demokratizacijos sąlyga, o siekiant įgyvendinti šį tikslą būtina užtikrinti politinei aplinkai taikytinų atitinkamų teisės aktų vykdymą bei etikos, deontologijos ir elgesio taisyklių paisymą;

R. kadangi Rytų Europos šalių partnerių demokratinės reformos būtų labai naudingos pagal Rytų partnerytės susitarimus plėtojamam bendradarbiavimui ir dialogui su ES valstybėmis narėmis; kadangi, esant šioms aplinkybėmis, tokiomis demokratinėmis reformomis visų pirma reikėtų spręsti su teisine valstybe, teisėjų nepriklausomumu, pagarba žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms ir jų apsauga bei laisvais ir sąžiningais rinkimais susijusius klausimus; kadangi šios demokratinės reformos labai priklauso nuo kiekvienos šalies partnerės valdančiojo elito politinės valios ir skirtingų politinių ketinimų;

S. kadangi siekdamos suteikti piliečiams galimybę susipažinti su sprendimais ir su politiką lemiančių sprendimų priėmimo procedūromis, juos svartyti ir aptarti, skaidrios ir atsakingos viešojo administravimo institucijos susiduria su naujais organizaciniais sunkumais; kadangi piliečiams turi būti suteikta galimybė išsakyti savo reikalavimus ir pristatyti savo pasiūlymus, į kuriuos viešojo administravimo institucijos turi atsižvelgti;

T. kadangi siekiant įveikti visuotinius ekonominius, socialinius ir su aplinka susijusius sunkumus, būtini pasaulinio masto sprendimai, tarptautiniu lygmeniu priimama vis daugiau politinių sprendimų; kadangi kartu tarptautinės organizacijos atlieka lemiamą vaidmenį siekiant sutelkti visus partnerius pasauliniu mastu, kad šie parengtų bendrus standartus, atsižvelgdami į demokratinio valdymo principus;

U. kadangi žmonių ir ypač jaunimo demokratinių vertybių ugdymas ir pilietinės visuomenės kūrimas itin svarbūs demokratijos ateičiai, siekiant išvengti pernelyg pasyvaus rinkėjų dalyvavimo, dėl kurio mažėja pasitikėjimo atstovaujamosiomis institucijomis ir įstaigomis pagrįstumas;

Pirmenybė esminiams demokratijos aspektams

1. mano, kad su demokratija, pagarba žmogaus teisėms ir teisine valstybe susijusi pažanga itin svarbi ir ES valstybėms narėms bei Rytų Europos šalims partnerėms, ir jų bendradarbiavimo, ekonominės integracijos ir politinių ryšių plėtrai;

2. laikosi nuomonės, kad valdžios galių atskyrimas ir tinkama valstybinių institucijų pusiausvyra yra būtini demokratinių institucijų stabilumui, nepriklausomumui ir veiksmingumui, o tai yra vienintelė garantija siekiant didesnio piliečių pasitikėjimo šiomis institucijomis;

3. pabrėžia, kad vykdant demokratizaciją, visų pirma reikėtų imtis su pagarba žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms bei jų apsauga susijusių klausimų, stiprinti teisinę valstybę, didinti teisėjų nepriklausomumą, viešųjų pirkimų skaidrumą, atskirti politiką nuo verslo, užtikrinti teismo procedūrų patikimumą bei rinkimų sąžiningumą ir skaidrumą;

4. pabrėžia, kad reikia užtikrinti piliečių laisvę remti renkamas pareigas einančius asmenis; pabrėžia, kad svarbu skatinti piliečių teisę burtis į politines partijas, laisvai deklaruoti savo narystę ir dalyvauti rinkiminėse kampanijose;

5. ragina atitinkamas vyriausybes užtikrinti, kad rinkimai, visų pirma artėjantys parlamento ir prezidento rinkimai Rytų Europos šalyse partnerėse, būtų sąžiningi, skaidrūs ir visiškai atitiktų tarptautinius demokratinių rinkimų standartus bei Europos Tarybos Venecijos komisijos ir ESBO Demokratinių institucijų ir žmogaus teisių biuro rekomendacijas; pabrėžia, jog svarbu, kad rinkiminės kampanijos metu visoms besivaržančioms šalims būtų užtikrinamos sąžiningos sąlygos, įskaitant nevaržomą galimybę naudotis žiniasklaidos priemonėmis; ragina kritiškai persvarstyti ir prireikus pakoreguoti nacionalines rinkimų sistemas ir kodeksus; šiuo požiūriu palankiai vertina naujausius Armėnijos rinkimų kodekso pakeitimus; mano, kad tarptautiniai rinkimų stebėtojai atlieka svarbų vaidmenį skatinant visuomenės pasitikėjimą visomis rinkimų procedūromis ir ragina tarptautinę bendruomenę užtikrinti, kad tarptautiniai stebėtojai dalyvautų Rytų Europos šalyse partnerėse vyksiančiuose rinkimuose, ir pateikti objektyvų viso rinkimų proceso vertinimą, kuris visų Rytų Europos šalių partnerių atveju būtų vienodai paviešintas ir grindžiamas tais pačiais standartais;

6. ragina Rytų Europos šalis partneres užtikrinti, kad netrukus įvyksiantys būsimi parlamento ir prezidento rinkimai būtų laisvi, sąžiningi ir demokratiniai - kaip rinkimai, rengiami pagal ESBO standartus;

7. pabrėžia, kad skatinant demokratijos pažangą atvirose, daugiatautėse ir daugiakultūrėse visuomenėse, itin svarbu priimti ir įgyvendinti diskriminaciją draudžiančius teisės aktus;

8. ragina priimti arba tobulinti politinio gyvenimo elgesio kodeksus, apimančius etinius principus ir standartus, kurie turėtų būti taikomi nacionalinėse vyriausybinėse įstaigose ir parlamentuose, ir užtikrinti jų vykdymą; pabrėžia, kad reikėtų padėti nacionaliniams parlamentams tinkamai atlikti savo vaidmenį nustatant nacionalinę politiką, užtikrinant vyriausybių atskaitomybę bei stebint ir vertinant ankstesnės veiklos rodiklius ir pasiektus rezultatus; ragina priimant sprendimus aiškiai atskirti ekonomines ir politines sritis, siekiant išvengti interesų konflikto, be kita ko, ir politinių partijų finansavimo srityje; pabrėžia, jog svarbu nustatyti aiškią teisės aktų sistemą ir nuostatas dėl politinių partijų ir kampanijų finansavimo, kuriomis būtų užtikrintas reglamentavimo skaidrumas, politinių partijų finansavimo priežiūra ir visoms politinėms partijoms vienodos galimybės;

9. ragina ES, ES valstybes nares ir Rytų Europos šalis partneres prisiimti tvirtą politinį įsipareigojimą kovoti su visų formų korupcija bei stiprinti ir veiksmingai įgyvendinti kovos su korupcija teisės aktus, kadangi korupcija ne tik stabdo ilgalaikį ekonomikos augimą ir mažina piliečių pasitikėjimą politinių įvykių raida, bet ir neigiamai veikia visuomenės socialinį pagrindą ir plėtojamas perspektyvas;

10. ragina stiprinti bendrą ES ir Europos Tarybos Rytų Europos šalių partnerių teisminės reformos programą; rekomenduoja į ją įtraukti bendrą ES valstybių narių ir Rytų Europos šalių partnerių teisėjų mokymo ir keitimosi patirtimi veiklą;

Intensyvesnis Rytų partnerystės valstybių politinis dialogas ir bendradarbiavimas kuriant demokratiją

11. ragina ES ir Rytų Europos šalis partneres plėtoti išsamesnį politinį dialogą demokratijos kūrimo ir demokratinių reformų įgyvendinimo klausimais; įsipareigoja intensyviau dalyvauti šiame dialoge su politinėmis institucijomis ir kitais suinteresuotaisiais subjektais, visų pirma plėtodama savo narių ir vyriausybinių įstaigų, parlamentinių ir neparlamentinių politinių partijų, pilietinės visuomenės, žiniasklaidos ir nevyriausybinių organizacijų atstovų mainus ir diskusijas;

12. ragina ES valstybes nares, kurios perėjo nuo autoritarinio režimo prie demokratinės valdymo formos, duoti patarimų Rytų Europos šalims partnerėms, remiantis per pastaruosius dvidešimt metų sukaupta sėkmingo reformų įgyvendinimo ir problemų sprendimo patirtimi; rekomenduoja šalims partnerėms pereinant prie brandesnės demokratijos ir glaudesnių politinių ryšių su ES priimti teisėkūros ir konkrečias priemones, kurios užtikrintų galimybę jų piliečiams naudotis nacionaliniais archyvais, susijusiais su buvusių autoritarinių režimų vykdyta sekimo veikla;

13. rekomenduoja solidarizuotis su Rytų Europos šalimis partnerėmis ir didinti joms skiriamą ES pagalbą įgyvendinant demokratines reformas, visų pirma susijusias su teisėjais ir teismų sistemomis bei užtikrinančias teisėjų ir teismų nepriklausomumą, nešališkumą, atskaitomybę ir profesionalumą;

14. ragina Europos Komisiją teikti didesnę finansinę, techninę ir praktinę pagalbą Rytų Europos šalių partnerių nacionalinių parlamentų administracijai, įgyvendinant išsamią institucijų stiprinimo programą, kad padidėtų jų veiksmingumas, skaidrumas ir atskaitomybė, kurie itin svarbūs, jei parlamentai ketina tinkamai atlikti savo vaidmenį demokratiniuose sprendimų priėmimo procesuose;

15. rekomenduoja stipriai remti šiuo metu plėtojamą ES ir Baltarusijos dialogą žmogaus teisių klausimais ir kitų formų bendradarbiavimą dėl žmogaus teisių su kitomis Rytų Europos šalimis partnerėmis; ragina ES ir partnerius šiuo tikslu skirti papildomą finansavimą ir žmogiškųjų išteklių;

16. ragina sukurti Europos demokratijos rėmimo fondą (EDF), kuris remtų politinius veikėjus, kaip antai politines partijas, neregistruotas nevyriausybines organizacijas ir profesines sąjungas, siekiančias demokratinių pokyčių; rekomenduoja Rytų Europos šalyse partnerėse naudotis EDF kaip nepriklausoma, lanksčia ir praktine priemone;

17. pabrėžia, kad būsimu EDF reikėtų naudotis kaip papildoma priemone, šalia esamų demokratijos paramos priemonių, ir kad, visų pirma, iš šio fondo remiama veikla nereikėtų keisti pagal Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonę vykdomos veiklos, taip pat reikėtų vengti pagal šias priemones vykdomos veiklos dubliavimo;

18. ragina ES valstybių narių politines partijas kartu su kolegomis Rytų Europos šalyse partnerėse parengti bendradarbiavimo programas ir ragina kitus ES demokratinius subjektus, kaip antai profesines sąjungas, nevyriausybines organizacijas, darbdavių, ūkininkų ir moterų organizacijas, religinio ir kultūrinio dialogo įstaigas, vartotojų, jaunimo, žurnalistų ir mokytojų organizacijas, vietos valdžios įstaigas ir universitetas kartu su panašiomis Rytų Europos šalių partnerių organizacijomis, įgyvendinti porinius projektus;

19. ragina aktyviau kovoti su korupcija, didinant kovos su korupcija planų ir priemonių finansavimą ir stiprinant ES valstybių narių ir Rytų Europos šalių partnerių bendradarbiavimą vykdant Europos Tarybos Valstybių prieš korupciją grupės (GRECO) veiklą; ragina Rytų Europos šalis partneres parengti išsamias daugiametes kovos su korupcija strategijas ir veiksmų planus su konkrečiomis priemonėmis ir terminais ir iš biudžeto paskirti būtinas lėšas jiems įgyvendinti;

20. rekomenduoja stiprinti ES ir Rytų Europos šalių partnerių dialogą dėl geriausios patirties, susijusios su pažeidžiamų žmonių ir mažumų apsaugos nuo diskriminacijos priemonėmis; atkreipia ES ir Rytų Partnerystės šalių partnerių dėmesį į tai, kad kuriant nacionalinę priemonę pagal Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvenciją, institucijai, kuri bus pasirinkta šiems įgaliojimams vykdyti, reikės skirti pakankamai finansinių ir žmogiškųjų išteklių;

Išraiškos laisvės rėmimas bei laisvos ir nepriklausomos žiniasklaidos kūrimas

21. pabrėžia, kad nepriklausoma ir laisva žiniasklaida itin svarbi demokratijai ir jos veikimui visose ES valstybėse narėse ir Rytų Europos šalyse partnerėse, kadangi ji užtikrina pilietinės visuomenės dalyvavimą sprendžiant visuomenės klausimus ir suteikia didesnes galias piliečiams;

22. ragina ES valstybes nares ir Rytų Europos šalis partneres užtikrinti pagrindinę piliečių teisę gauti ir skleisti informaciją, vadovaujantis Europos pagrindinių teisių chartijos 11 straipsniu, visapusiškai laikantis žiniasklaidos nepriklausomumo ir pliuralizmo principo ir stebint, kaip jo laikomasi, siekiant užkirsti kelią monopolizacijai ir nepagrįstam kišimuisi į žiniasklaidos veiklą;

23. apgailestauja dėl to, kad daug žurnalistų dėl drąsiai ir objektyviai atliekamo darbo buvo gąsdinami ir užpuldinėjami arba tapo agresijos ir išpuolių aukomis bei ragina atitinkamas institucijas išsamiai ištirti šiuos faktus ir patraukti atsakingus asmenis baudžiamojon atsakomybėn;

24. rekomenduoja, vadovaujantis ESBO tarptautiniais standartais, nustatyti arba patobulinti transliavimui viešaisiais ir privačiais tinklais taikytinas teisių aktų sistemas; mano, kad naujais arba iš dalies pakeistais teisės aktais reikėtų siekti užkirsti kelią žiniasklaidos nuosavybės teisių sutelkimui vienose rankose, užtikrinant transliacijos licencijų konkursų sąžiningumą ir apsaugant transliuojamą žiniasklaidos turinį nuo politinės ir komercinės įtakos, ypač vykstant rinkimams, kad nė vienai besivaržančiai šaliai nebūtų sudarytos nesąžiningos sąlygos ar atmestos tam tikros politinės galimybės ir apribojimai;

25. rekomenduoja skatinti naudotis laisvai prieinamu internetu, kuris užtikrina išraiškos laisvę ir žiniasklaidos pliuralizmą ir kuriuo galima naudotis kaip priemone politinėms diskusijoms, demokratinėms iniciatyvoms remti ir politinei kultūrai bei žinioms skleisti;

26. ragina ES ir Rytų Europos šalis partneres organizuoti mainų ir mokymo programas siekiant parengti profesionalius žurnalistus, nustatyti žurnalistikos gerąją patirtį ir skatinti laikytis etinių ir profesinių žurnalistikos standartų, taip pat plėtoti tiriamąją žurnalistiką; pabrėžia, kad žiniasklaidoje pateikiant tinkamesnių žinių ir aktyviau skatinant informuotumą apie Rytų partnerytę, Rytų Europos šalių partnerių gyventojai daug geriau suprastų ES remiamas ir skatinamas demokratinių reformų programas ir kas už jas atsakingi;

Piliečių pasitikėjimo demokratinėmis institucijomis ir domėjimosi politika didinimas

27. ragina ES, ES valstybes nares ir Rytų Europos šalis partneres užtikrinti su politikos formavimu susijusių sprendimų skaidrumą, suteikiant suinteresuotiesiems subjektams informaciją ir įtraukiant juos į viešas atviras diskusijas ir konsultacijas; rekomenduoja ugdyti piliečių domėjimąsi politinėmis diskusijomis, dar labiau atveriant parlamentų ir demokratinių asamblėjų duris konsultacijoms ir keitimuisi nuomonėmis su piliečiais, visų pirma įtraukiant į diskusijas moteris ir jaunimo atstovus;

28. taip pat ragina ES, ES valstybes nares ir Rytų Europos šalis partneres remti politinių partijų ir judėjimų demokratinį vaidmenį tarpininkaujant tarp valstybinių institucijų ir piliečių, formuojant viešąją nuomonę, sutelkiant interesus, taip pat iškeliant įvairias politines pasirinkimo galimybes ir suteikiant galimybę rinktis iš kelių galimybių;

29. rekomenduoja dar kartą paraginti politines partijas užtikrinti, kad vyrams ir moterims būtų vienodai atstovaujama politinių partijų rinkimuose dalyvausiančių kandidatų skyrimo procedūrose;

30. pabrėžia, kad siekiant įgyvendinti tvarias demokratines reformas, būtina jas geriau suprasti ir joms pritarti; todėl ragina ES valstybes nares ir Rytų Europos šalis partneres, prieš pradedant reformų programas, pasitarti su pilietine visuomene siekiant užtikrinti kuo didesnę visuotinę paramą;

Pilietinės visuomenės stiprinimas

31. pabrėžia stiprios, aktyvios ir tikrai nepriklausomos pilietinės visuomenės, kuri yra pagrindinė veikėja kuriant demokratiją, svarbą; šiuo požiūriu ragina ES ir Rytų Europos šalis partneres didinti techninę ir finansinę paramą pilietinės visuomenės organizacijoms arba institucijoms ir užtikrinti šios paramos skaidrumą ir veiksmingumą; taip pat ragina nustatyti atitinkamas žmogaus teisių gynėjams skirtas garantijas ir užtikrinti jų apsaugą;

32. pabrėžia, kad Rytų partnerystės pilietinės visuomenės forumas – labai svarbi priemonė, skatinanti pilietinės visuomenės įtaką demokratijos plėtrai; ragina Pilietinės visuomenės forumą aktyviau dalyvauti įgyvendinant Rytų partnerystės programą; rekomenduoja Pilietinės visuomenės forumo delegatams aktyviau dalyvauti ES ir Rytų Europos šalių partnerių atstovų susitikimuose; atkreipia dėmesį ir atsižvelgia į forumo veiklą ir rekomendacijas, susijusias su tiesioginiais žmonių ryšiais;

33. pabrėžia, jog būtina užtikrinti nevyriausybinių organizacijų, kurios skatina aktyvesnes viešąsias diskusijas ir padeda skleisti informaciją visuomenėje, nepriklausomumą; šiuo požiūriu primygtinai reikalauja, kad valstybinės institucijos, ypač nacionaliniai parlamentai ir vyriausybės, skatintų bendravimą su pilietine visuomene, organizuodamos klausymus parlamente ir viešąsias konsultacijas;

34. pažymi, kad Rytų partnerystės iniciatyvos jaunimo aspekto stiprinimas yra svarbi investicija į ES ateitį – įgyvendinant Europos kaimynystės politiką plėtojamus santykius, kurie per ateinančius kelerius metus gali atverti daug naujų galimybių, bei tų partnerių demokratizaciją ir jų teisės aktų derinimą su Europos standartais;

35. pabrėžia, kad visos iniciatyvos, kuriomis siekiama ugdyti jaunimą ir gerinti jų įgūdžius demokratinių procesų ir bendrai plėtojamos pilietinės visuomenės srityje, atlieka itin svarbų vaidmenį; todėl palankiai vertina ES valstybių narių ir Rytų Europos šalių partnerių pastangas organizuojant jaunimo parlamentų veiklą. ragina ES pradėti programas, kuriomis būtų remiamos šios pastangos, pvz., įkurti Europos jaunimo parlamento ir Rytų Europos šalių partnerių nacionalinių jaunimo parlamentų tarpparlamentines jaunimo draugystės grupes;

36. ragina ES didinti jaunimo mainų programų skaičių, nes tai yra veiksmingiausias būdas keistis ir dalytis sukaupta patirtimi bendrai plėtojamos demokratijos ir pilietinės visuomenės srityje;

37. paveda pirmininkams perduoti šią rezoliuciją Europos Parlamento pirmininkui, Tarybai, Komisijai, Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pirmininko pavaduotojai, Europos išorės veiksmų tarnybai, valstybių narių ir Rytų Europos šalių partnerių vyriausybėms bei parlamentams.